

for Fremtiden bortfalbt. — Der er dernæst talt endeel om det Mislige eller Urigtige i, at man efter Commissionens Opfordring har villet sætte en bestemt Grændse for de Gager, der gennem de længere Contractsafflutninger kunne indrømmes de forskjellige Kunstnere, og jeg skal ogsaa tillade mig at fremføre et Par Ord i saa Henseende. Jeg har naturligtvis ikke Noget at indvende imod, hvad der derom indeholdes i § 8, hvori der er sat en Begrændsning for det samlede Beløb, som maa anvendes til dette Formaal uden yderligere Samtykke fra Rigsdagen, men jeg kan ikke nægte, at det, skøndt jeg haade kan see og vurdere den Betragtning, som har ledet Commissionen, ogsaa forekommer mig, at der er overveitende Grunde, som tale imod at sætte en bindende Bestemmelse paa den Maade, som det er skeet, for de enkelte Kunstnere, hvis Virksomhed maatte attraaes af Theaterbestyrelsen. Jeg vil nu strax i saa Henseende bemærke ligeoverfor de enkelte Uttringer, der ere fremkomne, ogsaa om dette Punkt, at man vel maa huske paa, at disse Beløb alene kunne bestemmes af selve Cultusministeriet; det er ikke Theaterbestyrelsens, men Cultusministeriets Samtykke, som skal have dertil, men jeg troer derfor ogsaa, at man maatte kunne lade sig nøie hermed, og at man ikke passende burde føre Rigsdagen ind i dette Spørgsmaal, naar ikke det almindelige Beløb, der een Gang er bestemt, bliver overskredet. Hvorvidt iøvrigt de Beløb, som her ere satte — forudsat, at man overhovedet vil give Bestemmelser derom — ere passende, skal jeg ikke indlade mig længe paa at drøfte, men jeg vil dog tillade mig et Par Bemærkninger ligeoverfor min ærede Ven for Kjøbenhavns Ake Valgfreds (Fenger), hvis Autoritet i alle finantzielle Punkter jeg iøvrigt høier mig dybt for. Jeg troer nemlig, at han i denne Henseende ved sine Bemærkninger har seet bort fra enkelte Punkter, som jeg finder bør fremdrages, forinden man kan sælde en fuldstændig Dom. Han bemærkede, at forsaavidt man satte Gagebeløbet til 1600 Rd., kunde man for det Første sige, at det ogsaa var det Beløb, som var paatænkt ved Betænkningen fra den Commission, der var nedsat i

1851, og dernæst, at man vel maatte lægge Mærke til, at de Gagebeløb, som tidligere havde været givne de vedkommende sceniske Kunstnere, havde været betydelig mindre. Hvad det Sidste angaaer, maa jeg bemærke, at jeg troer, han har havt Uret, ikke som om selve det normerede Beløb til Gagerne ikke tidligere havde været ringere, men det hele Forhold, hvori Theatret stod under den absolute Souverainitet, og det Forhold, hvori det stod til Hs. Majestet, var af den Natur, at der paa mangfoldige Maader kom Kunstnerne Noget tilgode under meget forskjellige Navne, deels fra selve Theatret, men ogsaa deels gennem extraordinaire Gratificationer, extraordinaire Beneficer og saa fremdeles, saaledes at jeg i Virkeligheden troer, at min ærede Sidemand (Kallefen) havde Ret, naar han i sit Foredrag udtalte, at flere af dem havde indtil 4 à 5000 Rd. om Aaret. Naar man siger, at man i 1851 havde udtalt sig for 1,600 Rd., og at man nu i 1868 ikke har paatænkt at give dem et mindre Beløb, vil jeg dertil svare, at selv om det ogsaa nominelt er det samme Beløb, er det dog i Virkeligheden ikke det samme, og jeg troer at kunne sige, at det efter vore Forhold ikke er det af to Grunde. Den første er en mere almindelig Grund, nemlig den, at Alt er blevet dyrere og ganske sikkert ikke mindst for Skuespillerne, men der er en anden særlig Grund, nemlig den, at der netop i Mellemtiden er opkommet forskjellige andre Theatre, som have udviklet sig; det er netop en meget væsentlig Betragtning, som man ikke maa tabe af Sigte, at medens 1600 Rd. kunde og maatte betragtes som fyldestgjørende for den, der under tidligere Forhold ingen anden Bet havde at slaae ind paa, vil et saadant Beløb meget let kunne komme til at fremtræde som lidet fyldestgjørende, naar Vedkommende ved Siden af sig seer Veien aaben for Andre, som han ikke erkender for at staae over sig, til at faae langt større Beløb.

Der er endnu et tredje Hovedpunkt, hvorved jeg skal tillade mig at dvæle noget, nemlig Spørgsmaalet om den nye Theaterbygning, men inden jeg gaaer over til det Nye, tør det maaskee være tilladt at faste et Afkeds-